

**A Pesti Központi Kerületi Bíróság
í t é l e t e**

A határozat száma: 28.P.87.021/2022/4.

A felperes:

[REDACTED]

A felperes képviselője: Csuka és Vámos Ügyvédi Társulás
(7400 Kaposvár, Anna utca 6. Irodaház V. emelet 507.)

Az alperes: OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.
(1066 Budapest, Mozsár utca 8.)

Az alperes képviselője:

[REDACTED]

A per tárgya: jog fenn nem állásának megállapítása

Rendelkező rész:

A bíróság megállapítja, hogy az alperesnek a felperessel szemben az alperes által 1177 [REDACTED] 937 számlaszámon jegyzett, eredetileg az ELLA Első Lakáshitel Kereskedelmi Bank Zrt. és a felperes között 2007. október 18. napján létrejött [REDACTED] ügyletazonosítójú követelés bírósági végrehajtás keretében történő érvényesítésére vonatkozó joga nem áll fenn azon okból, hogy a követelés elévült.

Perorvoslati rész:

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez intézett, de a jelen bíróságnál elektronikus úton, vagy a nem elektronikus kapcsolat tartó fellebbező fél esetén papír alapon 3 példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson fogatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül tárgyalás tartását kérheti. A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 379. §-ában és 380. §-ában meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni, a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

A bíróság által megállapított tények

- [1] A felperes mint adós és zálogkötelezett és a perben nem álló [REDACTED] mint adós, valamint az ELLA Első Lakáshitel Kereskedelmi Bank Zrt. mint hitelező és zálogjogosult felperesi jogelőd között 2007. október 18. napján 3312.[REDACTED]/2007. számon közjegyzői okiratba foglalt életbiztosításhoz kapcsolódó, önálló zálogjoggal biztosított részben hitelkiváltási célú kölcsönszerződés és hitelkeret-szerződés jött létre. A szerződés banki ügyletazonosítója 61[REDACTED] volt.
- [2] Az ELLA Első Lakáshitel Kereskedelmi Bank Zrt. felperesi jogelőd jogutóda nem ismert időpontban és módon az AXA Bank Europe SA Magyarországi Fióktelepe felperesi jogelőd lett. Az AXA Bank Europe SA Magyarországi Fióktelepe felperesi jogelőd 2012. október 24. napján a 110[REDACTED]/2012. számú közjegyzői okiratba foglaltan 2012. október 16. napi hatállyal felmondta a kölcsön-, hitelkeret- és önálló zálogjog-szerződést.
- [3] A felperes mint XXXVIII. rendű felperes 2013. szeptember 21. napján keltezetten keresetlevelet terjesztett elő az ELLA Első Lakáshitel Kereskedelmi Bank Zrt. alperessel szemben, a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránt. A Fővárosi Ítéltábla a 2020. július 21. napján kelt végzésével a pert – többek között – a felperes tekintetében megszüntette és a Fővárosi Törvényszék 66.P.23.065/2012/24. számú ítéletét hatályon kívül helyezte.
- [4] Az AXA Bank Europe SA Magyarországi Fióktelepe felperesi jogelőd a 2016. szeptember 23. napján kelt levelével tájékoztatta a felperest, hogy a perbeli felmondott kölcsönszerződésből eredő követelés jogosultjává vált engedményezés útján. Az értesítés nem ismert időpontban hatályosult.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes a keresetben azt kérte a bíróságtól, hogy
- elsődlegesen állapítsa meg, hogy az alperest a felperessel szembeni a 610[REDACTED] azonosítójú szerződéses jogviszonyból eredően megillető követelése érvényesítésére a bírósági végrehajtás joga nem áll fenn, mivel az alperesnek a követelés elévülése folytán megszűnt a követelés bíróság előtti érvényesítéséhez fűződő joga, ennek elutasítása esetén pedig
 - az alperest tiltsa el a felperessel szembeni a 610[REDACTED] azonosítójú szerződéses jogviszonyból eredően megillető követelése érvényesítésére a bírósági végrehajtás kezdeményezésétől, mivel az alperesnek a követelés elévülése folytán megszűnt a követelés bíróság előtti érvényesítéséhez fűződő joga,
- valamint kötelezze az alperest perköltség megfizetésére.
- [6] A felperes az érvényesíteni kívánt jogot
- az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben (továbbiakban régi Ptk.) 321. § (1) és (2) bekezdéseiben, 324. § (1) és (2) bekezdéseiben, 325. § (1) bekezdésében, 326. § (1) bekezdésében, 327. § (1) és (3) bekezdésében, 523. § (1) és (2) bekezdéseiben, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 10. §-ában, 13. § (1) bekezdésében, 23/C. § (1) bekezdésében és 57. § (1) bekezdésében,

28.P.87.021/2022/4.

- a másodlagos kereseti kérelem tekintetében a régi Ptk. 340. § (1) bekezdésében, 341. § (1) és (2) bekezdéseiben

határozta meg.

[7] A felperes a kereset ténybeli alapjaként előadta, hogy

- a megállapítási kereset előterjesztésének feltételei a perben megvalósulnak, ugyanis az elsődleges kereseti kérelem az alperesi követelés felperessel szembeni bíróság előtti érvényesítéséhez való jog fenn nem állásának megállapítására irányul, és a kért megállapítás a felperes jogainak megóvása érdekében szükséges, ugyanis közvetlen végrehajthatóság esetén a végrehajtási szabályok alapján lehetővé váló kényszer alkalmazása folytán személyiségi és vagyoni korlátozást szenvednek el, a felperesnek pedig nincs az alperessel szemben lejárt követelése, így marasztalás sem kérhető,
- a szerződés felmondásával megnyílt a jog a követelés közvetlenül bírósági végrehajtás útján való érvényesítésére, azonban mindezidáig sem alperes, sem jogelődjei nem indítottak végrehajtási eljárást,
- a perbeli esetben végrehajtható okirat nem született, mivel a kölcsönszerződés nem lett végrehajtási záradékkal ellátva, azonban a közokiratba foglalt kölcsönszerződés végrehajtható határozatnak minősül, rá vonatkozik emiatt a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése, és az elévülést csak végrehajtási cselekmény szakíthatta volna meg, amelynek csak akkor tekinthető egy cselekmény, ha az a végrehajtási ügy előbbre vitelét célozza, vagyis a végrehajtási eljárásban érdemi joghatást vált ki, ebből következően egyrészt a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti per nem tekinthető az elévülést megszakító végrehajtási cselekménynek, az ugyanis semmilyen módon nem akadályozza az alperest abban, hogy igényét érvényesítse, másrészt az okirat tölti be a végrehajtható határozat szerepét, és mivel annak alapján nem indult végrehajtás, mint elévülést megszakító cselekmény, az alperesi követelés 2017. október 17. napján elévült,
- a Vht. 23/C. §-nak megfelelő közjegyzői okirat meghozatalától kezdődően a követelés jogalapja és összezszerúsége már nem vitatható, önkéntes teljesítés hiányában pedig a Vht. alapján állami kényszer útján végrehajtható, a követelés elévülése tehát átfordult a végrehajtási jog elévülésévé,
- a másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában a kár bekövetkezése nem állapítható meg, mivel az eltiltás preventív jellegű, az alperes azonban jelentős fölénye okán az elévülésről tudomással bír, végrehajtás elrendelésére csak jogellenesen van lehetősége, ha az elévülés jogi tényét figyelmen kívül hagyja, a jogellenesség károkozás esetében vélelmezendő, ha jogszabály nem minősíti jogszerűnek a magatartást, az alperes mint gazdasági társaság esetében pedig a felróható magatartást megalapozza az, ha nem úgy járt el, ahogy általában elvárható, az okozati összefüggés pedig a felperes szerint nem szorul magyarázatra.

[8] Az alperes az írásbeli ellenkérelemben kérte a kereset elutasítását és a felperes kötelezését perköltség megfizetésére.

[9] Az alperes az ellenkérelem ténybeli alapjaként arra hivatkozott, hogy

- a megállapítási kereset előterjesztésének feltételei a perben nem állnak fenn, mivel a végrehajtás elkerülése nem megfelelő indok a jogmegóvási igény alátámasztására, ha a végrehajtás még nem indult meg,
- az engedményezési értesítés kifejezetten a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése szerinti, követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólításnak minősül, ami az elévülést megszakította,

28.P.87.021/2022/4.

- a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének alkalmazásában az elévülést megszakító eljárás fogalmilag csak bírósági eljárást jelenthet, az alperes pedig csatolta azt a – többek között a felperes által is indított – szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt folyamatban volt pert, amelyre tekintettel ez elévülés nyugodott, annál is inkább, mert az érvénytelenségi per kimenetele az alperesi követelés összezszerűségére kihat, a teljes érvénytelenség megállapítása esetén az érvénytelenség jogkövetkezményeként az is elképzelhető, hogy alperesnek keletkezik fizetési kötelezettsége felperes felé, ezért az érvénytelenségi per jogerős befejezéséig menthető okból olyan helyzetben volt, ami a követelés érvényesítését kizárta,
- a szerződés felmondása egyoldalú aktus, amely a szerződést megszünteti és a tartozást lejárttá teszi, az alperes mint hitelező kizárólag a felmondó nyilatkozat hiteles közlése, tanúsítvány kiállítása érdekében vette igénybe közjegyző eljárását, a közjegyző eljárása azonban nem szakítja meg az elévülést, mivel a követelés még nem minősül lejártnak, a felmondás adóssal való közléséről kiállított tanúsítvány pedig nem végrehajtható határozat, a kölcsönszerződés felmondása sem elévülést megszakító eljárás,
- a végrehajtási jog elévülése esetén az adós igényét a Pp. 528. § (2) bekezdés *a*) pontja szerinti végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben érvényesítheti,
- attól egyetlen hitelezőt vagy követelés jogosultját nem lehet elzárni, hogy jogos követelését a bíróság eljárásban érvényesítse.

A bíróság döntésének jogi indokai

[10] A kereset az alábbiak szerint megalapozott.

[11] A bíróság a perbeli tényállást a Pp. 266. § (1) bekezdése és 279. § (1) bekezdése szerint, a Pp. 190. § (2) bekezdésének *a*) pontjára is figyelemmel, a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak – a felek által csatolt okiratok – és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján állapította meg.

[12] A bíróság először az elsődleges kereseti kérelmet vizsgálta, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 67.Pf.632.291/2022/7. számú végzésének [41] bekezdésében előírtak szerint.

[13] A megállapítási kereset előterjesztésének a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti feltételei – a felperesnek az alperessel szembeni jogvédelmi szükségessége és a marasztalási kereset kizártsága – a jelen perben megvalósulnak. Az elsődleges kereseti kérelem az alperest a felperessel szemben szerződéses jogviszonyból eredően megillető követelés érvényesítése iránti bírósági végrehajtási jog fenn nem állásának megállapítására irányul, ami megfelel a Pp. 172. § (3) bekezdés tárgyi hatályának. A felperesnek az alperessel szemben a szerződéses jogviszonyból eredően követelése nem áll fenn, ezért marasztalási keresetet nem terjeszthet elő. A felperesnek az alperessel szembeni jogmegóvási igénye is fennáll, mivel a felperes és az alperesi jogelőd által kötött kölcsönszerződés tartalmazott egy önálló zálogjogot alapító szerződést is, a kölcsönszerződés felmondásával az önálló zálogjogból való kielégítés joga megnyílt, a zálogjogból való kielégítés pedig közvetlen végrehajtás esetén a felperes tulajdonhoz fűződő jogát veszélyeztetné. A felperes alappal hivatkozott a bírói gyakorlatból a BH2015. 71. számú eseti döntésre, mely szerint közjegyzői záradékolásra alkalmas okiratba foglalt követelés esetén a végrehajtási eljárás megindulását megelőzően az adós jogvédelme indokolja a megállapítási kereset indítását, a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása

28.P.87.021/2022/4.

iránti per az adós jogvédelmére a végrehajtás megindulását követően alkalmas. A bíróság erre tekintettel az elsődleges kereseti kérelmet érdemben vizsgálta.

- [14] Az alperes nem vitatta, hogy mind a szerződés, mind annak felmondása közjegyzői okiratba foglalt, és a közjegyzői okirat – a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdései szerinti feltételek megvalósulása miatt – végrehajtási záradékkal ellátható. Ezen tény miatt azonban a szerződésből eredő követelés az okiratban meghatározott határidő elteltével nem csak esedékessé, hanem közvetlenül végrehajthatóvá is vált, ilyen követelések esetében pedig a végrehajtási jog elévülése – a BH2014. 151. számú eseti döntésben foglaltak szerint – a követelésre megállapított teljesítési határidő letelte utáni napon kezdődik, a végrehajtási jog elévülésére ezért Ptk. 327. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazandóak, az elévülést csak végrehajtási cselekmények szakíthatják meg.
- [15] A közjegyzői okiratba foglalt felmondás a hatályát 2012. október 16. napjában jelölte meg, a perbeli szerződésből eredő követelés elévülése ezért ezen a napon kezdődött. A perben nem fel adat arra vonatkozóan, hogy ezen időpontot követően a jelen ítélet meghozataláig a követelés végrehajtására bármilyen Vht. szerinti végrehajtási cselekmény történt volna. Az alperes kizárólag arra hivatkozott, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránt pert indítottak, mely perben a jelen perbeli felperes is a felperesként részt vett. Az érvénytelenségi per azonban nem minősül olyan cselekménynek, amely a végrehajtás előbbre vitelét szolgálja, ezért nem minősül a végrehajtási jog elévülésének megszakítására alkalmas cselekménynek. Az AXA Bank Europe SA Magyarországi Fióktelepe felperesi jogelőd 2016. szeptember 23. napján kelt engedményezési értesítője alkalmas volt az elévülés megszakítására a régi Ptk. 329. § (2) bekezdése alapján, mivel azonban nem igazolt a perben az, hogy az engedményezési értesítő milyen időpontban hatályosult, ezért nem bizonyított, hogy az ténylegesen az elévülési időn belül történt. A perbeli szerződésből eredő követelés végrehajtásának joga ezért 2017. október 17. napjával elévült.
- [16] Az előbbieken kifejtettek alapján a bíróság az elsődleges kereseti kérelemnek helyt adott, erre figyelemmel az eshetőlegesen előterjesztett másodlagos kereseti kérelmet nem vizsgálta.
- [17] A felperes a kereset egészét tekintve az alperes pernyertes lett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján jogosulttá vált a perköltsége megtérítésére. A felperes a keresetlevélben perköltség iránti igényt előterjesztett, [REDACTED]

Záró rész

- [18] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. § (2) bekezdésének a) pontja biztosítja.

Budapest, 2022. október 12.

Dr. Serák István s.k.
bíró